

Briselē, 2017. gada 2. jūnijā
(OR. en)

9934/17

POLGEN 83

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Stratēģiskās programmas turpināšana Padomes 18 mēnešu programma (2017. gada 1. jūlijs – 2018. gada 31. decembris)

Pielikumā ir pievienota Padomes 18 mēnešu programma, ko sagatavojušas nākamās prezidentvalstis Igaunija, Bulgārija un Austrija un Augstā pārstāve, Ārlietu padomes priekšsēdētāja.

I. IEVADS

Trīs prezidentvalstis tieksies rast kopīgus risinājumus, lai veidotu kopīgu nākotni. Mums jāuzlabo saziņa ar iedzīvotājiem un viņu iesaiste un jākoncentrējas uz to, ko viņi sagaida, jo īpaši nodarbinātības, izaugsmes un drošības jomā. Šī 18 mēnešu programma ir uz nākotni vērsta programma, kura balstīta uz to, ko sagaida iedzīvotāji, kurā kopā tiek risināti mūsu kopīgie uzdevumi, stiprināta palāvība uz Eiropas Savienību un tā tuvināta iedzīvotājiem un ar kuru – ievērojot labāka regulējuma principus – tiek vienkāršota dzīve un uzņēmējdarbība, gūstot taustāmus rezultātus. Programmas galvenā ievirze un prioritātes atspoguļo Eiropadomes Stratēģisko programmu un iniciatīvas, kas ietvertas kopīgajā deklarācijā par ES likumdošanas prioritātēm 2017. gadā. Saskaņā ar Romas deklarāciju trīs prezidentvalstis arī virzīs tālāk debates par ES nākotni 27 dalībvalstu sastāvā.

II. NODARBINĀTĪBAS, IZAUGSMES UN KONKURĒTSPĒJAS SAVIENĪBA

Eiropa pakāpeniski atgūstas pēc krīzes. Eiropas ekonomika aug mērenā tempā, un bezdarbs lēnām samazinās. Tomēr starptautiskajā kontekstā dominē nenoteiktība un jautājumi, ko rada globalizācija un tehnoloģiskās pārmaiņas. Šajā strauji mainīgajā pasaulē Savienībai jāizmanto iespējas, kas rodas, un jārada apstākļi tādai Eiropai, kas pielāgojas jaunai situācijai, saglabā mūsu dzīvesveidu un panāk ekonomisku un sociālu progresu visiem. Joprojām būtiski ir veicināt investīcijas – gan publiskās, gan privātās.

Vienotais tirgus

Eiropas vienotais tirgus ir viens no galvenajiem ES sasniegumiem un viens no svarīgākajiem ekonomikas izaugsmes avotiem. Tas nes labumu Eiropas patērētājiem, darba ņēmējiem un uzņēmumiem un sniedz tiem reālus ieguvumus, jo īpaši – labākus dzīves un darba apstākļus.

Trīs prezidentvalstis pabeigs darbu pie dažādām iniciatīvām un darbībām digitālā vienotā tirgus (DVT) jomā. Savlaicīgi panākot konkurētspējīgu digitālo vienoto tirgu, ne vien tiks piedāvātas jaunas inovācijas atraisīšanas un potenciālas izaugsmes iespējas iedzīvotājiem un uzņēmumiem, bet arī radīta nodarbinātība un sekmēta ES konkurētspēja. Tiks turpināts darbs arī pie citu vienotā tirgus aspektu turpmākas padziļināšanas.

Šajā prioritārajā jomā ir ietverti šādi aspekti:

- *dažādu vienotā tirgus jomu turpmāka izvērsšana, koncentrējoties uz vienotā tirgus noteikumu īstenošanu un izpildi, tostarp praktiskiem pasākumiem, kas izklāstīti atbilstības paketē un izpildes priekšlikumā, un atlikušo šķēršļu novēršana, pabeidzot īstenot dažādās iniciatīvas, kas izklāstītas pakalpojumu un preču paketēs, kā arī ievērojot labāka regulējuma principu, subsidiaritāti un nodrošinot tiesību aktu kvalitāti;*
- *savienojamības veicināšana un konkurētspējīga un taisnīga DVT izveides turpināšana, rosinot pārrobežu e-komerciju (preču tirdzniecība tiešsaistē, digitālā satura piegāde, autortiesību reforma, audiovizuālo mediju pakalpojumi, paku piegāde) un turpinot virzību uz viedu ekonomiku (datu brīva aprīte, telekomunikāciju regulējuma pārskatīšana, iniciatīvas uzņēmējdarbības tiesību jomā) un stiprinot uzticību digitālajiem pakalpojumiem un to drošību (jaunā datu aizsardzības pakete);*
- *pārrobežu digitālo publisko pakalpojumu attīstīšana, vērienīgi īstenojot principus, kas ietverti ES E-pārvaldes rīcības plānā 2016.–2020. gadam;*
- *elektroniskās identifikācijas un uzticamības pakalpojumu ieviešanas pastiprināšana elektronisko darījumu veikšanai iekšējā tirgū (e-IDAS), lai paātrinātu elektroniskās identifikācijas (e-ID) pārrobežu un pārnozaru izmantošanu, tostarp mobilo ID un uzticamības pakalpojumus digitālspejīgās darījumdarbības nozarēs, kā arī publiskajā sektorā;*

- *ENISA* pārskatīšanas *turpmāka virzība* un kiberdrošības stratēģijas atjaunināšana;
- virzība uz ilgtspējīgu, taisnīgu, konkurētspējīgu un drošu *transporta sistēmu* (mobilitātes pakete/ iniciatīvas autotransporta jomā);
- cīņa pret *izvairīšanos no nodokļu maksāšanas* un *taisnīgas un efektīvas nodokļu sistēmas* nodrošināšana (ietverot kopējo konsolidēto uzņēmumu ienākuma nodokļa bāzi (KKUINB), informācijas atklāšanas noteikumus starpniekiem, galīgo PVN režīmu, PVN e-komercijas jomā un saistītas iniciatīvas).

Uzņēmējdarbība un darbvietu radīšana

Lai ekonomika būtu konkurētspējīga un balstīta zināšanās, būtiski ir cilvēki ar uzņēmējdarbībai piemērotu domāšanu, kā arī ieguldīšana cilvēkkapitālā, izglītībā un prasmēs, un tā joprojām ir ES prioritāte. Uzņēmējdarbības gaisotnes un darbvietu radīšanas veicināšana joprojām ir būtiska, lai palīdzētu Eiropas uzņēmumiem uzplaukt – jo īpaši MVU. Trīs prezidentvalstis strādās, lai risinātu uzdevumus prasmju jomā un novērstu prasmju trūkumu arvien mainīgajā darba tirgū un sabiedrībā, koncentrējoties uz nodarbināmību, mobilitāti, ilgtspējīgu izaugsmi un godīgu konkurenci. Lai arī statistikas dati liecina par uzlabojumu, bezdarba līmenis joprojām ir pārāk augsts, jo īpaši jauniešu un ilgtermiņa bezdarbnieku vidū, un pieaug sociālās atšķirības. Trīs prezidentvalstis turpinās risināt jauniešu bezdarba jautājumus.

Šajā prioritārajā jomā ir ietverti šādi aspekti:

- *uzņēmējdarbības* un atbalsta *mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) un jaunuzņēmumiem* rosināšana, nodrošinot piekļuvi alternatīviem finansējuma veidiem, sekmējot ieguldījumu inovācijās, pētniecībā un attīstībā, veicinot piekļuvi intelektuālā īpašuma produktiem, kas ir īpaši svarīgi MVU, un nodrošinot, ka tiek sistemātiski piemērots princips "vispirms domāt par mazākajiem";
- labāku *prasmju* sekmēšana visiem, lai saglabātu augstu konkurētspēju un produktivitāti darba tirgū;

- *jauniešu* pietiekama sagatavošana, lai tie kļūtu aktīvi darba tirgū, piedāvājot viņiem labāko izglītību un apmācību, un produktīvas un kvalitatīvas nodarbinātības nodrošināšana Eiropas iedzīvotājiem, pilnībā izmantojot vienotā tirgus iespējas.

Vides ilgtspēja

ES ir vieni no augstākajiem vides standartiem pasaulē, kas palīdz aizsargāt veselību un dzīves kvalitāti un sargā mūsu dabu. Trīs prezidentvalstis turpinās īstenot ANO Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam un virzīs uz priekšu "zaļo izaugsmi", kam var būt svarīga loma nodarbinātības radīšanā, inovācijas rosināšanā un ieguldījumu stimulēšanā, tādējādi uzlabojot ES konkurētspēju.

Šajā prioritārajā jomā ir ietverta *aprites ekonomika*, koncentrējoties uz ekoinovatīvām iniciatīvām, kuru mērķis ir efektīvi izmantot resursus, samazināt ražošanas un patēriņa ietekmi uz vidi un veikt darbības, lai panāktu netoksisku vidi;

Ieguldījums nākotnē

Eiropa varēs atrisināt iespējamās problēmas un saglabāt stabilu rūpniecības pamatu tikai tad, ja tā nepārtraukti ieguldīs savā nākotnē. Joprojām ir svarīgi īstenot Investīciju plānu Eiropai un sekmēt investīcijas. Šajā kontekstā svarīgs instruments ir Savienības budžets. Trīs prezidentvalstis cieši sadarbosies saistībā ar ikgadējo ES budžeta procesu un jauno daudzgadu finanšu shēmu (DFS) laikposmam pēc 2020. gada. Trīs prezidentvalstu prioritāte joprojām būs pārdomāti ieguldījumi cilvēkkapitālā un pārrobežu infrastruktūrā, tostarp digitālajā, transporta un enerģētikas jomā, saskaņā ar Stabilitātes un izaugsmes paktu. Tiks veicinātas sinerģijas, saskaņotība un konsekvence Eiropas strukturālajos un investīciju fondos un starp tiem un centralizēti pārvaldītiem fondiem.

Šajā prioritārajā jomā ir ietverti šādi aspekti:

- *daudzgadu finanšu shēma laikposmam pēc 2020. gada* – ja Komisijas priekšlikums tiek publicēts un ir atbilstoši nosacījumi tam, lai sāktu reālas debates;
- *DFS vidusposma novērtēšana pa nozarēm* (tostarp novērtējumi par programmām "Apvārsnis 2020", "Erasmus+", Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu, programmu "Radošā Eiropa", priekšlikumu, ar kuru vienkāršo finanšu noteikumus), nodrošinot paredzamību un elastību ES politikas un prioritāšu īstenošanā;
- *uzsvars uz ieguldījumiem izaugsmē un nodarbinātībā, tostarp pētniecībā un inovācijās, pārrobežu infrastruktūrā, savienojamībā un izglītībā* ("Erasmus+", Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments, "Apvārsnis 2020", kā arī 9. pamatprogrammas gatavošana, EPT pārskatīšana, jo īpaši attiecībā uz pārvaldību, Eiropas Aizsardzības rīcības plāna pētniecības atzars, EURATOM pamatprogramma);
- *kohēzijas politika pēc 2020. gada*, cenšoties panākt vienkāršākus un samērīgākus noteikumus attiecībā uz *Eiropas strukturālajiem un investīciju fondiem* un stiprinot ES fondu savstarpējo papildināmību;
- *kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) vienkāršošana un modernizēšana*, tostarp ņemot vērā gatavošanos iestāžu sarunām par turpmākiem parametriem pēc 2020. gada. Lai varētu reaģēt uz globāliem notikumiem, klimata pārmaiņām vai ekstrēmiem laikapstākļiem un panākt pārtikas nodrošinājumu Eiropā, KLP ir jānodrošina stabili ražošanas apstākļi Eiropas lauksaimniekiem, kā arī jāveicina tirgus stabilitāte, efektīvi riska pārvaldības pasākumi un lauku apvidu dzīvīgums;

- ES ekonomikai ļoti būtisks ir stingrs Eiropas *rūpniecības pamats*. Trīs prezidentvalstis īstenos plašu, holistisku un saskaņotu pieeju, lai panāktu, ka visas ES rūpniecības nozares var pilnībā izmantot digitālās inovācijas radītos ieguvumus;
- attiecīgā gadījumā ES izmantos *makroreģionālo stratēģiju* potenciālu.

Ekonomiskā un monetārā savienība

Trīs prezidentvalstis virzīs uz priekšu diskusijas par ekonomiskās un monetārās savienības (EMS) padziļināšanu, tostarp īstenojot centienus pabeigt banku savienības izveidi un paātrināt kapitāla tirgu savienības izveidi.

Šajā prioritārajā jomā ir ietverti šādi aspekti:

- debašu turpināšana par *EMS padziļināšanu*, vienlaikus saglabājot ES un vienotā tirgus integritāti;
- pievēršanās atlikušajām vajajām vietām banku nozarē un *banku savienības* izveides pabeigšana un konsolidācija, tostarp banku nozares reformas pakete;
- pasākumu īstenošana, kas izklāstīti rīcības plānā, kā veidot *kapitāla tirgu savienību* (ko paredzēts pārskatīt 2017. gadā), lai papildinātu banku nozari un sniegtu plašāku finansējuma avotu kopumu reālajai ekonomikai.

III. SAVIENĪBA, KAS VISIEM PILSONIEM DOD IESPĒJAS UN VIŅUS AIZSARGĀ

Aizvien vairāk izskan aicinājums attīstīt sociālo dimensiju, lai ņemtu vērā izmaiņas, kas vērojamas Eiropas sabiedrībās, un pievērstos tādiem jautājumiem kā vienlīdzīgas iespējas un dzimumu līdztiesība, piekļuve kvalitatīvai izglītībai un darba tirgum, darbaspēka mobilitāte un taisnīgi darba apstākļi, kā arī adekvāta un ilgtspējīga sociālā aizsardzība, vienlaikus ievērojot dalībvalstu kompetences un dažādību. Īpaša uzmanība tiks veltīta populisma, rasisma un naida runas pieaugumam un šķietamai konkurencei starp prioritātēm, kas saistītas ar migrāciju un bēgļiem. Šajā kontekstā prezidentvalstis par īpaši svarīgu uzskatīs tiesiskuma ievērošanu visās dalībvalstīs. Trīs prezidentvalstis īstēnos centienus saistībā ar sociālo dimensiju, jo īpaši saistībā ar priekšlikumiem par Eiropas sociālo tiesību pīlāru. Prezidentvalstis veicinās Pekinas deklarācijas un rīcības platformas īstenošanu. Turklāt trīs prezidentvalstis strādās pie Eiropas Pieejamības akta, arī ņemot vērā ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām īstenošanu, kas patlaban notiek, un ņems vērā to, kādus ieguvumus integrācijas, sociālās iekļautības un dažādības ziņā sniedz sports.

Šajā prioritārajā jomā ir ietverti šādi aspekti:

- *vienlīdzīga attieksme* un nediskriminēšana, sociālā taisnīguma veicināšana, cīņa pret nabadzību un sociālo atstumtību, tostarp īpaši koncentrējoties uz bērnu nabadzības mazināšanu, dzimumu līdztiesības, integrētas pieejas dzimumu līdztiesībai un pieejamības veicināšanu;
- iespēju došana jauniešiem un jauniešu līdzdalības palielināšana, tostarp izvēršot *Eiropas Solidaritātes korpusu*, kas piedāvā iespējas gūt pieredzi reālā darba vidē, attīstīt kompetences un dot ieguldījumu sabiedrībā;

- *Eiropas sociālo tiesību pīlārs*, tostarp iniciatīvas darba un ģimenes dzīves līdzsvarošanas, vienlīdzīgas attieksmes un vienlīdzīgu iespēju jomā, kā arī saistībā ar arodveselības un darba drošības uzlabošanu; piekļuve sociālajai aizsardzībai un Rakstiskā paziņojuma direktīvas pārskatīšana;
- *izglītības modernizācija*, kā arī *taisnīgums un vienlīdzīgums izglītībā*, koncentrējoties uz transversālām prasmēm, kas nes labumu personīgajai attīstībai un iespēju radīšanai un sekmē sociālo kohēziju, un koncentrējoties uz skolotāju, skolu vadītāju un citu izglītotāju lomu izglītojamo atbalstā;
- *Sociālā nodrošinājuma koordinēšanas regulas* atjaunināšana, lai pielāgotos jaunajiem notikumiem dalībvalstīs;
- *Eiropas Kultūras mantojuma gads (2018)*, caur kultūru sekmējot sociālo iekļautību un labāku izpratni par ES;
- grozījumu veikšana direktīvā par *darba ņēmēju norīkošanu*, lai nodrošinātu darba ņēmēju aizsardzību un godīgu konkurenci.

IV. VIRZĪBA UZ ENERĢĒTIKAS SAVIENĪBU AR TĀLREDZĪGU KLIMATA PĀRMAIŅU POLITIKU

ES galvenās prioritātes ir pasaules mēroga līderība klimata pārmaiņu mazināšanā, kā arī darbībās, kuru mērķis ir pielāgoties klimata pārmaiņu ietekmei, un spēcīgas Enerģētikas savienības veidošana. Trīs prezidentvalstis turpinās darbu, lai modernizētu mūsu ekonomiku un īstenotu Enerģētikas savienības stratēģiju. Trīs prezidentvalstu mērķis ir pabeigt izstrādāt noteikumus par Parīzes nolīguma īstenošanu un pēcpasākumiem.

Šajā prioritārajā jomā ir ietverti šādi aspekti:

- ilgtspējīga, noturīga un efektīva *Enerģētikas savienība*, kurā tiek panākta energoapgādes drošība, izmantojot reģionālo sadarbību, kā arī avotu, piegādātāju un piegādes maršrutu dažādošanu, un – saglabājot, cik vien iespējams, zemu administratīvo slogu – gūti rezultāti saistībā ar tiesību aktu priekšlikumiem paketē "Tīra enerģija visiem Eiropas iedzīvotājiem", panākta tirgus integrācija, jo īpaši atjaunojamo energoresursu nozarēs, un veicinātas investīcijas, labāki starpsavienojumi un sadarbība Enerģētikas kopienas ietvaros;
- *klimata politika*, īstenojot Parīzes nolīguma saistības un ES 2030. gada mērķus, galveno uzmanību pievēršot siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā (ETS), nozarēm, kas neietilpst ETS, un ETS aviācijā, atspoguļojot taisnīguma, solidaritātes un izmaksu efektivitātes principus, kā izklāstīts Eiropadomes 2014. gada oktobra secinājumos. Trīs prezidentvalstis veicinās dekarbonizētu, videi draudzīgu un veselīgu mobilitāti un transporta sistēmu.

V. BRĪVĪBAS, DROŠĪBAS UN TIESISKUMA SAVIENĪBA

Joprojām būtiska ir apņemšanās saglabāt Savienības spēju rīkoties kā drošības garantam, nodrošinot sadarbību un saskaņotu rīcību, vēršoties pret jauniem drošības apdraudējumiem un izaicinājumiem, turpmāk veicinot tiesu iestāžu sadarbību. Panākumi migrācijas jautājumā, gan to iekšējo, gan ārējo aspektu, risināšanā, būs prioritāte trim prezidentvalstīm. Balstoties uz Eiropas programmu migrācijas jomā, būtu jāturpina centieni risināt neseno migrācijas plūsmu radītās problēmas, kā arī pievērsties migrācijas ilgtermiņa aspektiem. ES iedzīvotāji arī gaida, ka to valdības garantēs viņu drošību, pilnībā ievērojot pamattiesības. Ņemot vērā pieaugošās drošības problēmas neskaidrā globālā vidē, ir būtiski, lai Savienība atbalstītu dalībvalstu centienus nodrošināt iekšējo drošību un apkarot terorismu. Trīs prezidentvalstis turpinās darbu Eiropas Drošības programmas jomā, lai izveidotu patiesu Drošības savienību, piemēram, stiprinot drošību ar iedzīvotāju līdzdalību, balstoties uz tādiem pasākumiem kā sabiedriskie kārtības sargi, spēcīgāka pilsoniskās sabiedrības, tostarp reliģisko kopienu, iesaiste un vismodernākās drošības sistēmas reālajā un digitālajā pasaulē.

Šajā prioritārajā jomā ir ietverti šādi aspekti:

- *Eiropas Drošības programmas un Eiropas programmas migrācijas jomā attiecīgo daļu īstenošana*, īpašu uzmanību pievēršot esošo plaša mēroga IT sistēmu (*Eurodac*, Šengenas Informācijas sistēmas, vīzu informācijas sistēmas, Eiropas Sodāmības reģistru informācijas sistēmas) funkciju un sadarbības uzlabošanai un jaunu sistēmu (ieceļošanas / izceļošanas sistēmas, *ETIAS*) ieviešanai, *EU-LISA* tiesiskā regulējuma pārskatīšanai, kā arī informācijas apmaiņas optimizēšanai starp tiesībsardzības iestādēm, drošības dienestiem un ES aģentūrām, īstenojot kopīgus standartus un procedūras, un panākot tehnisku savietojamību, lai varētu labāk atkārtoti izmantot esošos datus. Tas ietver arī pieejamo terorisma, teroristu finansēšanas, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanas, kibernetiskās drošības un organizētās noziedzības apkarošanas instrumentu efektivitātes palielināšanu, cita starpā veicinot īpašu intervences vienību sadarbību, pastiprinot tīklu "*Atlas*" un īstenojot ES politikas ciklu organizētas un smagas starptautiskas noziedzības jomā un pasākumus, ar ko uzlabo policijas sadarbības līmeni, ņemot vērā drošības situāciju kaimiņreģionos un tās iespējamo ietekmi uz Savienības iekšējo drošību;
- *radikalizācijas un vardarbīga ekstrēmisma novēršana*: trīs prezidentvalstu mērķis ir īstenot visaptverošu un integrētu pieeju vardarbīga ekstrēmisma novēršanai, kurā akcentē arī izglītības un starpkultūru dialoga lomu un kopīgu vērtību, pamattiesību un pamatbrīvību un tiesiskuma respektēšanu un nodrošināšanu;

- *migrācija*: turpmāku pasākumu izstrāde un īstenošana, lai efektīvi risinātu migrācijas problēmas un lai nodrošinātu koordinētu rīcību visos maršrutos; ES ārējo robežu stiprināšana, nodrošinot efektīvu atgriešanas politiku un vēršoties pret pamatcēloņiem; kopējās Eiropas patvēruma sistēmas reformas pabeigšana, lai izveidotu stabilu, labi funkcionējošu un taisnīgu patvēruma un migrācijas sistēmu, sadalot slogu, pamatojoties uz patiesu izpratni par solidaritāti un atbildību; sadarbības stiprināšana ar trešām valstīm, lai nepieļautu nelikumīgu robežu šķērsošanu un lai personām, kurām nepieciešama aizsardzība, sniegtu atbalstu jau ārpus ES; pārdomas par likumīgas migrācijas lomu saistībā ar Savienības ekonomikas attīstību un veiktspēju, tostarp Valletā noteikto uzdevumu realizācija, Zilās kartes direktīvas pārskatīšana; sadarbības veicināšana ar izcelsmes un tranzīta valstīm (migrācijas partnerības sistēma);
- *tiesiskums*: e-tiesiskuma un elektronisko līdzekļu izstrāde un popularizēšana, lai veicinātu efektīvāku sadarbību, nodrošinot iedzīvotājiem un uzņēmumiem tiesu iestāžu labāku pieejamību, un palielinātu tiesu sistēmas un citu juridisko profesiju efektivitāti dalībvalstīs; tiesiskā regulējuma uzlabošana, lai labāk aizsargātu bērnu intereses, nostiprinot noteikumus par vecāku atbildību pārrobežu lietās, kā arī starptautiskās bērnu nolaupīšanas civiltiesiskos aspektus, un juridiskās sadarbības padziļināšana starptautisko civilprocesa tiesību jomā; korupcijas apkarošanas sadarbības veicināšana starp dalībvalstīm; savstarpējās atzīšanas sistēmas turpmāka uzlabošana, prioritāti piešķirot tam, lai tiktu raitāk īstenoti un plašāk piemēroti jau pieņemtie instrumenti tiesu iestāžu sadarbības krimināllietās jomā; spēcīgas, neatkarīgas un efektīvas Eiropas Prokuratūras izveide, lai garantētu ES finanšu interešu efektīvu aizsardzību, izmantojot krimināljustīciju.

VI. SAVIENĪBA KĀ SPĒCĪGA PASAULES MĒROGA DALĪBNIECE

ES starptautiskā vide rada nozīmīgas stratēģiskas problēmas. Dienvidos situācija joprojām ir trausla, turpinās konflikti un ir trūkumi cilvēktiesību aizsardzības jomā, savukārt austrumos joprojām tiek pārkāpta Eiropas drošības kārtība. Mēs sastopamies arī ar tādiem draudiem kā terorisms, hibrīdkarš, kiberuzbrukumi, organizētā noziedzība un vardarbīgs ekstrēmisms, kā arī ar tādiem izaicinājumiem kā nelikumīga migrācija un cilvēku tirdzniecība. Trīs prezidentvalstis apņēmīgi risinās šīs problēmas, pilnībā atbalstot Augstās pārstāves / priekšsēdētāja vietnieces Mogerīni (*Mogherini*) virsvadību un ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm un partnervalstīm. Mēs vadīsimies pēc ES globālās ārpolitikas un drošības politikas stratēģijas, kas 2016. gada jūnijā tika iesniegta Eiropadomei. Globālās stratēģijas īstenošanas darbs turpmākajos gados nodrošinās saskaņotu sistēmu ES ārējām attiecībām, tostarp turpmākai KĀDP un KDAP attīstībai. Kopumā problemātiskā vidē uzticama paplašināšanās politika, kas balstīta uz ES vērtībām, izvirzītajiem nosacījumiem un paša nopelnu principu, joprojām sniedz ieguldījumu mūsu kontinenta mieram, demokrātijai, pārticībai, drošībai un stabilitātei.

Prioritārajās jomās ir ietverti šādi aspekti:

- *ES globālās stratēģijas īstenošana piecās prioritārajās jomās, kas noteiktas globālajā stratēģijā: 1. Mūsu Savienības drošība, 2. Valsts un sabiedrības izturētspēja, 3. Integrēta pieeja konfliktiem un krīzēm, 4. Sadarbīgas reģionālās sistēmas un 5. Globālā pārvaldība 21. gadsimtam.* Visos mūsu politikas pasākumos arī turpmāk tiks integrētas cilvēktiesības, kā arī sievietes, miers un drošība, kā arī dzimumu līdztiesība un iespēju nodrošināšana sievietēm, kas ir transversāla dimensija visos piecos pamatelementos. Mūsu apņēmība un aktīvais atbalsts efektīvam daudzpusīgumam, tostarp iestādēm, instrumentiem un to pamatā esošiem noteiktiem principiem joprojām būs Savienības ārējās darbības pamatelements. Vēl viena transversāla tēma turpmākajam darbam būs ilgtspējīgas attīstības mērķi. ES pastiprinās arī stratēģisko komunikāciju, sniedzot ieguldījumu un piedaloties publiskajā diplomātijā, lai izveidotu saikni ar ES iedzīvotājiem un lai labāk sazinātos ar mūsu partneriem. Drošības un aizsardzības jomā Eiropadome 2016. gada decembrī apstiprināja visaptverošu ES mērķu vērīgumu, kas ir nozīmīgs solis. 2017. gada martā tika pieņemti lēmumi par turpmākiem nozīmīgiem soļiem attiecībā uz KDAP krīzes pārvarēšanas struktūrām, pastāvīgo strukturēto sadarbību, koordinēto ikgadējo pārskatu par aizsardzību, civilo spēju attīstību, un pēc tam tos apstiprināja Eiropadome. Līdz ar Eiropas Komisijas Eiropas Aizsardzības rīcības plānu, tostarp priekšlikumu izveidot Eiropas Aizsardzības fondu, un turpmākiem pasākumiem pēc kopīgās ES un NATO Varšavas deklarācijas ir izveidots plašāks kopums, kuru trīs prezidentvalstis centīsies īstenot;

- *migrācija*: migrācijas problēmu risināšana ir saistīta ar daudzām ārējās darbības jomām, tostarp ar drošību, politisko dialogu ar trešām valstīm, attīstību un humāno palīdzību. Partnerības satvara pieejas turpmāka īstenošana, sadarbojoties ar pašreizējām prioritārajām valstīm, bet vajadzības gadījumā arī citiem ģeogrāfiskiem reģioniem pilnībā piemērojot partnerības satvara garu. Ļoti svarīga būs holistiskas un speciāli pielāgotas pieejas piemērošana attiecībā pret trešām valstīm, kā norādīts partnerības satvarā, iesaistes palielināšana Vidusjūras reģiona centrālajā un austrumu daļā un ar partneriem Ziemeļāfrikā un sadarbības padziļināšana ar svarīgākajām izcelsmes un tranzīta valstīm Āzijā, jo īpaši, lai vērstos pret migrācijas pamatcēloņiem. Šajā sakarā prioritāte būs ES darbības Vidusjūras reģiona centrālajā daļā un ar partneriem Ziemeļāfrikā, piemēram, ar Lībiju un tās Subsahāras kaimiņvalstīm, un tāpat būtu jāīsteno pastiprināta sadarbība ar starptautiskām organizācijām, piemēram, ar Starptautisko Migrācijas organizāciju un *UNHCR*. Ir nepieciešami turpmāki centieni, lai gūtu rezultātus saistībā ar visiem pieciem kopīgā Valletas rīcības plāna pīlāriem. Vēl vairāk tiks palielināta humānā palīdzība nolūkā risināt ar Sīrijas konflikta sekām saistītās problēmas, jo īpaši Sīrijas kaimiņvalstīs, lai mazinātu draudus, ko rada politisko problēmu un nedrošības izplatīšanās ārpus reģiona. ES cieši sekos notikumu attīstībai un ES un Turcijas 2016. gada 18. marta paziņojuma īstenošanai, tādējādi samazinot stimulus meklēt nelikumīgas iespējas iekļūt ES, un vajadzības gadījumā tā pasākumus pielāgos. Būtiski joprojām būs arī turpmāk akcentēt sadarbību ar Rietumbalkānu maršruta valstīm un to atbalstīšanu. ES turpinās stiprināt sadarbību arī ar Afganistānu, Pakistānu un Bangladešu migrācijas jomā, īpašu uzmanību pievēršot reģionālajiem aspektiem;

- *paplašināšanās / Rietumbalkāni*: Rietumbalkānu nākotne ir Eiropas Savienībā. Paplašināšanās process sniedz stratēģisku ieguldījumu mierā, demokrātijā, pārticībā, drošībā un stabilitātē Eiropā. ES turpinās sekmēt valstu Eiropas perspektīvu, lai palielinātu reģiona izturētspēju un līdz ar to – arī pašas ES drošību. Šajā sakarā ES turpinās tuvināt visu attiecīgo valstu Eiropas perspektīvu. ES mērķis ir panākt konkrētu progresu katras valsts ceļā uz ES, balstoties uz nopelniem. ES turpinās strādāt ar visām reģiona valstīm, pievēršoties turpmākai iestāžu nostiprināšanai, labai pārvaldībai un tiesiskumam; veicinot labas kaimiņattiecības un ietverošu reģionālu sadarbību; mazinot draudus stabilitātei, kurus rada politiska polarizācija, un veicinot sociāli ekonomisko attīstību;
- *Eiropas kaimiņreģiona stabilizācija*: dienvidu kaimiņreģionā vispārējais mērķis joprojām ir ilgtermiņa ilgtspējīga stabilitāte, kuras pamatā būtu demokrātiska tādas ietverošas pārvaldības veicināšana, kas balstās uz tiesiskumu, pilsoniskās sabiedrības stiprināšanu un sociālo taisnīgumu reģionā. ES turpinās izvērst papildu centienus, lai sāktu jaunu posmu iesaistē ar dienvidu kaimiņreģiona valstīm, cenšoties izveidot efektīvākas partnerības sakarā ar pārskatītu Eiropas kaimiņattiecību politiku, balstoties uz pastiprinātu diferencēšanu un kopīgu atbildību un ņemot vērā to, cik svarīgi ir uzlabot izturētspēju. Mēs pastiprinām savu iesaisti arī ar tām valstīm, kuras īsteno jēgpilnas politiskas un ekonomiskas reformas, sākot ar Tunisiju, Jordāniju, Maroku un Lībānu. Pēc starptautiskās konferences "Sīrijas un reģiona nākotne", kas notika 2017. gada aprīlī Briselē, un balstoties uz 2016. gada Londonas konferenci un 2013.–2015. gada Kuveitas konferencēm, ES sniegs ieguldījumu atjaunotajos centienos piešķirt jaunu impulsu ANO vadītajām Sīrijas iekšējām sarunām Ženēvā, tostarp ņemot vērā ES stratēģiju Sīrijai. ES vēl vairāk pastiprinās centienus izbeigt krīzi Lībijā un palīdzēs veidot Lībijas valsts iestādes. Mēs turpināsim arī darbu ar starptautiskajiem partneriem, lai dotu pretsparu tādiem teroristu grupējumiem kā *Da'esh/ISIS* un to totalitārajām ideoloģijām.

Attiecībā uz Tuvo austrumu miera procesu ES turpinās meklēt veidus, kā sekmēt divu valstu risinājumu. Austrumos ES saglabās stingru atbalstu visu savu partnervalstu teritoriālajai integritātei, neatkarībai un suverenitātei. ES arī turpmāk stāsies sakaros ar Krieviju, lai apspriestu domstarpības un lai sadarbotos tādos gadījumos, ja un kad mūsu intereses sakrīt. Demokrātisks, stabils, pārticis un izturētspējīgs austrumu kaimiņreģions ir svarīgs ES mērķis. Lai izbeigtu konfliktu Ukrainā, ES turpinās uzstāt uz Minskas vienošanos pilnīgu īstenošanu. ES pieeja Austrumu partnerībai balstīsies uz principiem, par kuriem tika panākta vienošanās 2015. gadā Rīgas samitā un kuri noteikti pārskatā par Eiropas kaimiņattiecību politiku. Tas dod iespēju veidot diferencētas un īpaši pielāgotas attiecības ar partneriem, balstoties uz viņu vajadzībām un centieniem un uz mūsu kopīgajām interesēm; tas ietver atbalstu reformu centieniem, kas ir būtiski stiprām un pārtikušām sabiedrībām, tostarp tiesiskumam, pamattiesībām un spēcīgām un funkcionālām demokrātiskām iestādēm. Nākamajā samitā 2017. gada novembrī mēs apspriedīsim turpmāku reformu un stabilitātes nepieciešamību un ar to saistīto ES atbalstu, kā arī programmu turpmākajiem gadiem;

- *sadarbības stiprināšana aiz kaimiņreģiona robežām:* ES centīsies īstenot sadarbību terorisma apkarošanā, KDAP, ārpolitikā, enerģētiskajā drošībā, ekonomikā un tirdzniecībā ar Amerikas Savienotajām Valstīm, kuras joprojām būs būtisks partneris gandrīz visos ES ārējās darbības aspektos. Uzsvars tiks likts arī uz stratēģiskas partnerības nolīgumu un Visaptverošu ekonomikas un tirdzniecības nolīgumu (*CETA*) ar Kanādu. Svarīga prioritāte būs sarunu noslēgšana Āzijā par pamatnolīgumiem, līdztekus tirdzniecības un investīciju nolīgumiem, jo īpaši par stratēģiskas partnerības nolīgumu ar Japānu. Reģionālā mērogā *ASEM* process, ES un *CELAC* samits (2017. gada oktobrī), Āfrikas un ES samits (2017. gada 29. un 30. novembrī) un darbs saistībā ar atjaunotu partnerību ar Āfrikas, Karību jūras un Klusā okeāna reģiona valstīm dod iespējas pacelt mūsu partnerattiecības augstākā pakāpē mainīgā starptautiskā vidē. ES ir arī patiesa interese veicināt stabilitāti un mierīgu konfliktu atrisināšanu Āzijā un Āfrikā. Rīkojoties saskaņā ar ES stratēģiju Vidusāzijai, ES Vidusāzijā koncentrējas uz ekonomikas attīstības un labas pārvaldības veicināšanu, lai nostiprinātu šā reģiona stabilitāti. ES arī turpmāk sniegs atbalstu reformām un stabilizācijai Afganistānā saskaņā ar ES un Afganistānas Sadarbības nolīgumu par partnerību un attīstību un saskaņā ar gaidāmo ES un Afganistānas stratēģiju. Mēs stiprināsim arī jau iedibinātas partnerattiecības ar tādām starptautiskām organizācijām kā ANO, ar tādām reģionālām organizācijām kā *ASEAN* un ar tādiem nozīmīgiem esošiem un topošiem globāliem dalībniekiem kā Brazīlija, Ķīna, Indija, Japāna, Dienvidkoreja, Meksika un Dienvidāfrika. Pasaules mērogā ES turpinās aktīvi strādāt, lai panāktu daudzpusējo atbrūošanos, ieroču neizplatīšanas un bruņojuma kontroles nolīgumu un režīmu pastiprināšanu un vispārēju piemērošanu;

- *attīstība: politika un sadarbība* ir ES ārējās darbības galvenie elementi, un šajās jomās mēs pievērsīsimies Ilgtspējīgas attīstības programmas laikposmam līdz 2030. gadam 17 ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanai saskaņā ar jauno Eiropas Konsensu attīstības jomā. Sāksies sagatavošanās darbs saistībā ar ārējās darbības instrumentiem laikposmam pēc 2020. gada, pienācīgi izvērtējot pieredzi, kas gūta vidusposma pārskatīšanā. Papildpasākumos pēc 1. pasaules humānās palīdzības samita pievērsīsies galvenokārt tam, kā labāk sasaistīt īstermiņa humāno palīdzību ar ilgtermiņa sadarbību attīstības jomā. ES strādās pie efektīvas humānās palīdzības sniegšanas, īpašu uzmanību pievēršot ilgstošas pārvietošanas gadījumiem un izturētspējai;
- *tirdzniecība*: pieaugošais pret globalizāciju vērsta noskaņojums, ko pauž plaša politiskā spektra pārstāvji gan ES iekšienē, gan ārpus tās, vēl jo vairāk apgrūtina valdību uzdevumu – pārliecināt iedzīvotājus, darba ņēmējus un patērētājus par priekšrocībām, ko dod atvērta un uz noteikumiem balstīta tirdzniecība. Trīs prezidentvalstis pastiprināti paudīs vēstījumu, ka tirdzniecība var palīdzēt uzturēt augstu dzīves līmeni, kādu ES iedzīvotāji bauda šodien, un apliecinās ES apņemšanos realizēt vērienīgu un progresīvu tirdzniecības un investīciju programmu, veicinot ietverošu un ilgtspējīgu izaugsmi un attīstību. Būtu jāpabeidz arī darbs pie PTO atbilstošiem rīkiem negodīgas tirdzniecības prakses un tirgus izkropļojumu apkarošanai. Kā globālam dalībniekam ES ir nozīmīga loma, veidojot globalizāciju un nodrošinot, lai tā nestu labumu visiem sabiedrības slāņiem, uzņemoties vadību PTO, kā arī risinot sarunas par vērienīgiem, līdzsvarotiem un visaptverošiem daudzpusējiem un divpusējiem nolīgumiem. ES tirdzniecības programmā būtu jācenšas atvērt tirgus tādā veidā, kas veicina atbildīgu uzņēmējdarbību un globālu pārvaldību tādos jautājumos kā darba tiesības, vides aizsardzība un cilvēktiesības. Tas nozīmē turpināt notiekošo pārdomu procesu par to, kādā veidā pievērsties jauniem tirdzniecības nolīgumiem. Konkrētas iespējas atbalstīt tirdzniecību kā izaugsmes dzinēj spēku un veicināt ilgtspējīgu un ietverošu attīstību dos darba turpināšana pie brīvās tirdzniecības nolīgumiem ar reģioniem un valstīm visā pasaulē.

=====